P. S. SCIENCE & H. D. PATEL ARTS COLLEGE, KADI

Internal Examination

B.A. Semester - V [Mark : 40

23-9-2016] Sanskrit : CC-506 [11-00 to 12-30

(१) संज्ञाप्रकरणम् - कारकप्रकरणम् । (वै.सिं.कौ.)

(२) भाषाविज्ञानम् ।

1. [A] **ગમે તે બે સૂત્રો સમજાવો.** 12

(1) हलन्त्यम् ।१।३।३ (2) उपदेशेऽजनुनासिक इत् ।१।३।२

(3) ऊकालोऽज्ह्रस्वदीर्घप्लुतः ।१।२।२७ (4) येनाङ्गविकारः ।२।३।२०

[B] **ગમે તે ત્રણ પદો સમજાવો.** 6

(1) माहेश्वराणि सूत्राणि ।

(2) 'इत्' सञ्ज्ञा ।

(3) मुनित्रयम् ।

(4) मण्डूकप्लुतिः ।

(5) प्रत्याहारः ।

(6) स्वरितः ।

2. ભાષાશાસ્ત્રનાં અંગોની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા 10

ભાષાશાસ્ત્રની અધ્યયન પદ્ધતિઓ વિશે વિગતે નોંધ લખો.

3. **ગમે તે છ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.** 12

(1) 'વૈયાકરણ સિદ્ધાન્ત કૌમુદી' ગ્રંથ એટલે શું ? તે કોણે રચ્યો ?

(2) 'કારક' એટલે શું ?

(3) 'સાધન' કારકનું પાણિનિએ કયું સૂત્ર આપ્યું છે ?

(4) ધ્વનિ કેવી રીતે ઉત્પન્ન થાય છે ?

(5) ભારોપીય ભાષાના કેટલા ધ્વનિઓમાં સામ્ય જણાય છે ?

(6) અવેસ્તા અને સંસ્કૃત વચ્ચે શો ભેદ છે ?

(7) ધ્વનિ પરિવર્તનનાં કારણો કયાં છે ?

(8) ધ્વનિ પરિવર્તતના પ્રકારો જણાવો.

(9) અનુદાત્ત સ્વર એટલે શું ?

(10) ઉદાત્ત સ્વર એટલે શું ?

(11) इत्थं भूतलक्षणे સૂત્રનો અર્થ આપો.